

Ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος - Ὁ θρίαμβος τῆς Ἐκκλησίας

Πῶς ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεός; Στὸ βασικὸ αὐτὸ ἐρώτημα ἄς μὴν προσπαθήσουμε νὰ ἀπαντήσουμε μὲ τὸ ἐπιχείρημα τῆς δημιουργίας τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, γιατί ὁ ἄπιστος δὲν θὰ τὸ παραδεχθεῖ. Ἄν τοῦ ποῦμε ὅτι ἀνέστησε νεκρούς, θεράπευσε τυφλούς, ἔδιωξε δαιμόνια, οὔτε τότε θὰ συμφωνήσει. Ἄν τοῦ ποῦμε ὅτι ὑποσχέθηκε ἀνάσταση νεκρῶν, βασιλεία οὐρανῶν καὶ ἀνέκφραστα ἀγαθὰ, τότε ὄχι μόνο δὲν θὰ συμφωνήσει, ἀλλὰ καὶ θὰ γελάσει.

Πῶς λοιπὸν θὰ τὸν ὀδηγήσουμε στὴν πίστη, καὶ μάλιστα ὅταν δὲν εἶναι πνευματικὰ καλλιεργημένος; Ἀσφαλῶς μὲ τὸ νὰ στηριχθοῦμε σὲ ἀλήθειες, ποὺ καὶ ἐμεῖς καὶ αὐτὸς παραδεχόμαστε χωρὶς καμιὰν ἀντίρρηση καὶ ἀμφιβολία.

Σὲ ποιὸ λοιπὸν σημεῖο συμφωνοῦμε μαζί του ἀπόλυτα; Στὸ ὅτι ὁ Χριστὸς φύτεψε τὴν Ἐκκλησία. Ἀπ' αὐτὸ θὰ φανερώσουμε τὴ δύναμη καὶ θ' ἀποδείξουμε τὴ θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Θὰ δοῦμε ὅτι εἶναι ἀδύνατο ν' ἀποτελεῖ ἀνθρώπινο ἔργο ἢ διάδοση τοῦ Χριστιανισμοῦ σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη μέσα σὲ τόσο σύντομο χρονικὸ διάστημα. Καὶ μάλιστα, ὅταν ἡ χριστιανικὴ ἠθικὴ προσκαλεῖ στὴν ἀνώτερη ζωὴ ἀνθρώπους μὲ κακὲς συνήθειες, δούλους τῆς ἁμαρτίας. Καὶ ὅμως, ὁ Κύριος κατόρθωσε νὰ ἐλευθερώσει ἀπ' ὅλα αὐτὰ ὄχι μόνο ἐμᾶς, μὰ ὀλόκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος.

Κι αὐτὸ τὸ κατόρθωσε χωρὶς νὰ χρησιμοποιήσει ὄπλα, χωρὶς νὰ ξοδέψει χρήματα, χωρὶς νὰ κινητοποιήσει στρατούς, χωρὶς νὰ προκαλέσει πολέμους. Τὸ κατόρθωσε ξεκινώντας μὲ δώδεκα μόνο μαθητές, ποὺ ἦσαν ἄσημοι, ἀμόρφωτοι, φτωχοί, γυμνοί, ἄοπλοι...

Μὲ τέτοιους ἀνθρώπους κατόρθωσε νὰ πείσει τὰ ἔθνη, νὰ σκέφτονται σωστά, ὄχι μόνο γιὰ τὴν παρούσα ζωὴ, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ μέλλουσα. Μπόρεσε νὰ καταργήσει προγονικοὺς νόμους, νὰ ξεριζώσει ἀρχαῖες συνήθειες καὶ νὰ φυτέψει νέες. Μπόρεσε νὰ ἀποσπάσει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν

εύκολο τρόπο ζωής και να τον οδηγήσει στο δύσκολο. Και όλα αυτά τα κατόρθωσε, ενώ όλοι Τον πολεμούσαν, ενώ ο ίδιος είχε υπομείνει εξευτελιστική σταύρωση και ταπεινωτικό θάνατο!

Άσφαλώς δεν συμβαίνουν αυτά στους ανθρώπους. Μάλλον τα αντίθετα συμβαίνουν. Έφ' όσον δηλαδή ζούν και εύδοκιμούν οι ίδιοι, το έργο τους προοδεύει. Όταν όμως πεθάνουν, καταστρέφεται μαζί τους ό,τι δημιούργησαν. Και αυτό το παθαίνουν όχι μόνο οι πλούσιοι ούτε μόνο οι άρχοντες, αλλά και οι κυβερνήτες ακόμα. Γιατί και οι νόμοι τους καταλύονται και η μνήμη τους σβήνει και τ' όνομά τους ξεχνιέται και οι έμπιστοι άνθρωποί τους παραγκωνίζονται.

Αυτά συμβαίνουν σ' εκείνους, που πρώτα μ ένα νεύμα κυβέρνησαν λαούς και όδήγησαν στον πόλεμο όλόκληρες στρατιές. Σ' εκείνους που καταδίκασαν σε θάνατο και που άνακαλούσαν εξορίστους.

Στον Κύριο όμως έγινε ακριβώς το αντίθετο. Θλιβερή ήταν η κατάσταση του έργου Του πριν από τη σταύρωση: Ο Ίούδας Τον πρόδωσε, ο Πέτρος Τον άρνήθηκε, οι υπόλοιποι μαθητές έφυγαν για να σωθούν και πολλοί πιστοί Τον έγκατέλειψαν. Μόνος έμεινε ανάμεσα στους έχθρους. Όμως, μετά τη σφαγή και το θάνατο, για να μάθεις ότι δεν ήταν άπλός άνθρωπος ο Σταυρωμένος, έγιναν όλα λαμπρότερα, φαιδρότερα, ένδοξότερα.

Ο Πέτρος, ο κορυφαίος απόστολος, αυτός που πριν από τη σταύρωση δεν άντεξε την άπειλή μιάς ύπηρετριούλας, αλλά, μετά από τόσες ούράνιες διδασκαλίες και τη συμμετοχή του στα θεϊά μυστήρια, είπε ότι δεν γνωρίζει τον Κύριο, αυτός ο ίδιος, μετά τη σταύρωση, Τον κήρυξε στα πέρατα της οικουμένης. Άναρίθμητα πλήθη μαρτύρων θυσιάστηκαν, γιατί προτίμησαν να θανατωθούν παρά ν' άρνηθούν το Χριστό, όπως τον είχε άρνηθει ο κορυφαίος απόστολος, τρομοκρατημένος από την άπειλή ενός κοριτσιού. Όλες τώρα οι χώρες, όλες οι πόλεις, τα έρημικά και τα κατοικημένα μέρη, τον Σταυρωμένο όμολογούν. Σ' Αυτόν πιστεύουν οι βασιλιάδες κι οι στρατηγοί, οι άρχοντες και οι ύπατοι, οι δοϋλοι και οι έλεύθεροι, οι άγράμματοι και οι μορφωμένοι, οι βάρβαροι και τα διάφορα έθνη των ανθρώπων.

Άκόμα κι ο μικρός και άσήμαντος εκείνος τάφος, που δέχθηκε το αίμόφυρτο μαρτυρικό σωμα του Κυρίου, είναι τιμιότερος από χίλια βασιλικά παλάτια και σεβαστός ακόμα και στους βασιλιάδες.

Το παράδοξο μάλιστα είναι, ότι αυτό που συνέβη στον Κύριο, συνέβη και στους μαθητές Του. Γιατί αυτούς που περιφρονούσαν και φυλάκιζαν, αυτούς που βασάνιζαν σκληρά με άναρίθμητα μαρτύρια, αυτούς ακριβώς τους ίδιους, μετά το θάνατό τους, τους τιμούσαν περισσότερο κι από τους βασιλιάδες.

Και πώς φαίνεται αυτό; Στη Ρώμη, οι αυτοκράτορες και οι ύπατοι και οι στρατηγοί τα πάντα έγκαταλείπουν, και τρέχουν να προσκυνήσουν τους τάφους του ψαρά Πέτρου και του σκηνοποιοϋ Παύλου. Στην Κωνσταντινούπολη, αυτοί που φοροϋν τα στέμματα, θέλουν να ένταφιαστοϋν όχι κοντά στους τάφους των άποστόλων αλλά στα πρόθυρα των ναών τους. Κι έτσι γίνονται οι βασιλιάδες θυρωροί των ψαράδων! Μάλιστα δεν ντρέπονται γι' αυτό, αλλά και καυχιώνται. Καυχιώνται όχι μόνο οι ίδιοι, αλλά και οι άπόγονοί τους.

Όταν οι μαθητές του Χριστοϋ ήσαν μόνο δώδεκα και δεν υπήρχε στη σκέψη κανενός η Έκκλησία, όταν ακόμα η Ιουδαϊκή συναγωγή άνθοϋσε και η άσεβής είδωλολατρία κυριαρχούσε σ' όλόκληρη σχεδόν την οικουμένη, ο Κύριος είχε προφητέψει: Έπί ταύτη τῆ πέτρα (δηλαδή πάνω στην όμολογία πίστεως του Πέτρου) οικοδομήσω μου την έκκλησίαν, και πύλαι άδου οϋ κατισχύσουσιν αϋτῆς» (Ματθ. 16,18).

Διαπιστώνεις την αλήθεια αϋτῆς τῆς προφητείας; Βλέπεις την έκπλήρωσή της; Σκέψου πόσο σημαντικό γεγονός είναι η έξάπλωση της Έκκλησίας σχεδόν σ' όλη τη γῆ μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Σκέψου πώς άλλαξε τη ζωή τόσων έθνών και όδήγησε στην πίστη τόσους λαούς, πώς κατάργησε προγονικά έθιμα, πώς άπελευθέρωσε από μακροχρόνιες συνήθειες, πώς σκόρπισε σαν σκόνη την κυριαρχία της ήδονῆς και τη δύναμη της άμαρτίας, πώς έξαφάνισε σαν καπνὸ την άκάθαρτη τσίκνα των θυσιών, τις είδωλολατρικές τελετές, τις βδελυκτές έορτές, τα

ξόανα, τοὺς βωμοὺς καὶ τοὺς ναοὺς, πὺς οἰκοδόμησε παντοῦ ἅγια θυσιαστήρια, στὴν πατρίδα μας καὶ στὶς χώρες τῶν Περσῶν, τῶν Σκυθῶν, τῶν Μαύρων, τῶν Ἰνδῶν. Τί λέω; Ἀκόμα καὶ στὰ Βρετανικὰ νησιά, ποὺ βρίσκονται μακριὰ ἀπὸ τὴ Μεσόγειο, στὸν ὠκεανό, ἀπλώθηκε ἡ Ἐκκλησία καὶ χτίστηκαν θυσιαστήρια.

Τὰ λόγια ποὺ τότε ὁ Κύριος διακήρυξε, φύτρωσαν στὶς καρδιὲς ὄλων. Μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἡ γεμάτη ἀγκάθια γῆ καθαρίστηκε καὶ δέχτηκε τὸ σπόρο τῆς πίστεως.

Τὸ ἔργο τῆς ἀπελευθερώσεως τόσων λαῶν ἀπὸ μακροχρόνιες αἰσχυρὲς συνήθειες, καθὼς καὶ ἡ μεταβολὴ τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς ἀπὸ τὸν εὐκόλο στὸν πολὺ δύσκολο, εἶναι πράγματι θαυμαστό, μᾶλλον ὑπερθαύμαστο. Ἀποδεικνύει θεία ἐνέργεια, ἀκόμα κι ἂν κανεὶς δὲν τὸ εἶχε ἐμποδίσει, ἀκόμα κι ἂν ἐπικρατοῦσε εἰρήνη καὶ πολλοὶ τὸ εἶχαν βοηθήσει. Γιατὶ ἡ ἐξάπλωση τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἐρχόταν σὲ σύγκρουση μόνο μὲ τὴν ἀρχαία συνήθεια, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἡδονή, τὸν εὐχάριστο τρόπο ζωῆς. Εἶχε δηλαδὴ δυὸ ἰσχυροὺς ἀντιπάλους, ποὺ τυραννοῦσαν τοὺς ἀνθρώπους: τὴ συνήθεια καὶ τὴν ἡδονή.

Ὅσα εἶχαν πρὶν πολλοὺς αἰῶνες παραλάβει ἀπὸ τοὺς πατέρες, τοὺς παπποῦδες καὶ τοὺς ἀρχαιότερους προγόνους, ἀκόμα κι ὅσα εἶχαν παραλάβει ἀπὸ φιλοσόφους καὶ ρήτορες, ὅλ' αὐτὰ συμφώνησαν νὰ τὰ περιφρονήσουν, πράγμα ἐξαιρετικὰ δύσκολο. Ἔπρεπε ἀκόμα νὰ δεχθοῦν ἕνα νέο τρόπο ζωῆς, καὶ μάλιστα πολὺ δυσκολότερο. Γιατὶ ἀπομάκρυνε ἀπὸ τὴν τρυφὴ καὶ ὀδηγοῦσε στὴ νηστεία. Ἀπομάκρυνε ἀπὸ τὴν φιλαργυρία καὶ ὀδηγοῦσε στὴν ἀκτημοσύνη. Ἀπομάκρυνε ἀπὸ τὴν ἀσέλγεια καὶ ὀδηγοῦσε στὴν ἀγνεία. Ἀπομάκρυνε ἀπὸ τὸ θυμὸ καὶ ὀδηγοῦσε στὴν πραότητα. Ἀπομάκρυνε ἀπὸ τὸν φθόνο καὶ ὀδηγοῦσε στὴ φιλία. Ἀπομάκρυνε ἀπὸ τὴν ἄνετη κι εὐχάριστη ζωὴ καὶ ὀδηγοῦσε στὴ δύσκολη, στὴν τεθλιμμένη, στὴ σκληρή. Καὶ μάλιστα ὀδηγοῦσε σ' αὐτὴν ἐκείνους, ποὺ εἶχαν συνηθίσει στὴ ζωὴ τῶν ἀνέσεων. Γιατὶ δὲν ἔγιναν, βέβαια, χριστιανοί, ἀνθρώποι ποὺ ζοῦσαν σ' ἄλλους κόσμους καὶ δὲν εἶχαν ἀμαρτωλὲς συνήθειες, ἀλλὰ ἔγιναν ἐκεῖνοι ποὺ εἶχαν σαπίσει μέσα σ' αὐτὲς καὶ εἶχαν γίνει πιὸ μαλακοὶ κι ἀπὸ τὸν πηλό. Αὐτοὺς κάλεσε νὰ βαδίσουν τὸ δύσκολο, τὸν «τεθλιμμένο», τὸ σκληρὸ καὶ τραχὺ δρόμο. Καὶ τοὺς ἔπεισε νὰ τὸν βαδίσουν!

Πόσους ἔπεισε; Ὅχι μόνο δυὸ ἢ δέκα ἢ εἴκοσι ἢ ἑκατό, ἀλλ' ἀμέτρητους. Καὶ μὲ ποιούς τοὺς ἔπεισε; Μὲ 12 ἀνθρώπους ἀμόρφωτους, ἀκαλλιέργητους, ἄσημους, φτωχοὺς, χωρὶς περιουσία, χωρὶς σωματικὴ δύναμη, χωρὶς δόξα, χωρὶς λαμπρὴ καταγωγὴ, χωρὶς εὐφράδεια καὶ ρητορικὴ ἱκανότητα. Μὲ 12 ἀνθρώπους ποὺ ἦσαν ψαράδες, σκηνοποιοί, ἀλλόγλωσσοι. Γιατὶ οὔτε κἂν τὴν ἴδια γλῶσσα δὲν εἶχαν μὲ τοὺς εἰδωλολάτρεις. Μιλοῦσαν τὴν ἑβραϊκὴ, ποὺ ἦταν πολὺ διαφορετικὴ ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες γλῶσσες. Μ' αὐτοὺς λοιπὸν τοὺς 12 οἰκοδομήθηκε ἡ Ἐκκλησία καὶ ἀπλώθηκε στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης.

Καὶ δὲν εἶναι μόνο τοῦτο τὸ θαυμαστό, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅτι αὐτοὶ οἱ λίγοι, οἱ φτωχοί, οἱ ἀμόρφωτοι καὶ περιφρονημένοι, ποὺ βάλθηκαν ν' ἀλλάξουν τὴν ἀνθρωπότητα, δὲν ἔκαναν ἀνενόητοι τὸ ἔργο τους. Ἀπὸ παντοῦ ἀντιμετώπιζαν ἀναρίθμητους πολέμους. Τοὺς πολεμοῦσαν σὲ κάθε ἔθνος καὶ σὲ κάθε πόλη. Ἀλλὰ τί λέω γιὰ ἔθνη καὶ πόλεις; Σὲ κάθε σπίτι ξεσηκωνόταν πόλεμος ἐναντίον τους. Ἡ διδασκαλία τους χώριζε πολλὰς φορὲς τὸ παιδί ἀπὸ τὸν πατέρα, τὴ νύφη ἀπὸ τὴν πεθερά, τὸν ἕνα ἀδελφὸ ἀπὸ τὸν ἄλλο, τὸ δοῦλο ἀπὸ τὸν ἀφέντη, τὸν ὑπήκοο ἀπὸ τὸν ἄρχοντα, τὸν ἄνδρα ἀπὸ τὴ γυναῖκα καὶ τὴ γυναῖκα ἀπὸ τὸν ἄνδρα. Στὴν κάθε οἰκογένεια δὲν πίστευαν ὅλοι ταυτόχρονα, κι ἔτσι οἱ χριστιανοὶ ὑπέμειναν καθημερινὲς διαμάχες, ἀκατάπαυστες ἐχθρότητες, μύριους θανάτους.

Σὰν κοινοὺς ἀντιπάλους καὶ ἐχθροὺς ὅλοι τους πολεμοῦσαν. Τοὺς καταδίωκαν οἱ βασιλιάδες, οἱ ἄρχοντες, οἱ ὑπήκοοι, οἱ ἐλεύθεροι, οἱ δοῦλοι, οἱ ὄχλοι, οἱ πόλεις. Καὶ δὲν καταδίωκαν μόνο τοὺς ἴδιους, ἀλλὰ - πράγμα φοβερὸ - καταδίωκαν ἀκόμα καὶ τοὺς νεόφυτους κατηχουμένους, ἐκείνους δηλαδὴ ποὺ μόλις εἶχαν πιστέψει.

Προξενοῦσε φρίκη καὶ ὀργὴ στοὺς εἰδωλολάτρεις ἡ σκέψη νὰ ἐγκαταλείψουν τοὺς βωμούς, νὰ περιφρονήσουν τὶς θυσίαι, ποὺ ὅλοι οἱ πατέρες καὶ οἱ πρόγονοί τους τελοῦσαν, καὶ νὰ πιστέψουν στὸν Κύριο. Νὰ πιστέψουν σ' Αὐτὸν ποὺ ἔλαβε ἀνθρώπινη σάρκα ἀπὸ τὴν Παρθένο Μαρία,

ποῦ δικάστηκε ἀπὸ τὸν Πιλάτο, ποῦ ἔπαθε ἀναρίθμητα δεινὰ καὶ ἐξευτελισμούς, ποῦ ὑπέμεινε τὸν ἀτιμωτικὸ θάνατο, ποῦ ἐνταφιάστηκε καὶ ἀναστήθηκε.

Τὸ παράδοξο μάλιστα εἶναι, ὅτι ἐνῶ τὰ πάθη τοῦ Κυρίου ἦσαν ἀναμφισβήτητα - πολλοὶ εἶχαν δεῖ τίς μαστιγώσεις, τὰ χτυπήματα, τὰ φτυσίματα, τὰ ραπίσματα, τὸ σταυρό, τοὺς χλευασμούς, τὸν τάφο, - δὲν συνέβαινε ὅμως τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὴν ἀνάστασι. Ὁ Κύριος, μετὰ ἀπὸ τὴν ἀνάστασίν Του, ἐφανίστηκε μόνο σὲ μαθητές. Παρὰ τὸ γεγονὸς αὐτό, μιλοῦσαν γιὰ τὴν ἀνάστασι καὶ ἔπειθαν τοὺς λαοὺς καὶ οἰκοδομοῦσαν τὴν Ἐκκλησία. Πῶς; Μὲ ποιὸν τρόπο; Μὲ τὴ δύναμη τοῦ Κυρίου, ποῦ τοὺς ἔστειλε νὰ κηρύξουν τὸ εὐαγγέλιό Του στὰ ἔθνη. Αὐτὸς ἦταν ποῦ τοὺς ἄνοιξε τὸ δρόμο. Αὐτὸς διευκόλυνε τὸ δύσκολο ἔργο τους. Ἄν δὲν τοὺς βοηθοῦσε ἡ θεία δύναμη, οὔτε κὰν θ' ἄρχιζε ἡ διάδοσι τοῦ χριστιανισμοῦ.

Γιατὶ ἐνῶ οἱ τύραννοι ὀπλίζονταν ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ οἱ στρατιῶτες πρότειναν τὰ ὄπλα τους, ἐνῶ οἱ ὄχλοι μαίνονταν σὰν ἀγριεμένη φωτιά, ἐνῶ ἡ κακὴ συνήθεια ἀντιπαρατασσόταν, ἐνῶ ρήτορες, σοφιστές, πλούσιοι, ἰδιῶτες, ἄρχοντες ξεσηκώνονταν, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, πὸ ἰσχυρὸς κι ἀπὸ φλόγα, ἔκανε στάχτη τ' ἀγκάθια, καθάρισε τοὺς ἀγροὺς κι ἔσπειρε τὸ λόγο τοῦ κηρύγματος. Ἄλλοι ἀπὸ τοὺς πιστοὺς ρίχνονταν στὶς φυλακές, ἄλλοι ἐξορίζονταν, ἄλλων οἱ περιουσίες δημεύονταν, ἄλλοι φονεύονταν, ἄλλοι διαμελίζονταν. Καὶ μολονότι οἱ χριστιανοὶ ἀντιμετωπίζονταν σὰν κοινοὶ ἐγκληματίες, ὑπομένοντας κάθε εἶδος τιμωρίας, ἀτιμώσεως καὶ διωγμοῦ, ὅλο καὶ περισσότεροι ἔρχονταν στὴν Ἐκκλησία. Μάλιστα, ὄχι μόνο δὲν ἀποθαρρύνονταν οἱ νέοι πιστοὶ ἀπὸ τὰ βασανιστήρια ποῦ ἔβλεπαν νὰ ὑπομένουν οἱ παλαιότεροι, ἀλλὰ γίνονταν προθυμότεροι! Μόνοι τους ἔτρεχαν, ἀβίαστα, εὐγνωμονώντας τοὺς βασανιστές τους. Γίνονταν θερμότεροι στὴν πίστη, βλέποντας τοὺς χειμάρρους τῶν αἱμάτων τῶν πιστῶν.

Εἶδες τὴν ἀσύγκριτη δύναμη Ἐκείνου ποῦ ἔκανε ὅλ' αὐτὰ τὰ θαύματα; Πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ μὴ λυπᾶται κανεὶς, ὑποφέροντας τέτοια φρικτὰ μαρτύρια; Ὅμως αὐτοὶ χαίρονταν, σκιροτοῦσαν! Αὐτὸ ὁμολογεῖ, σὰν παράδειγμα, ὁ ἅγιος εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς πῶς συνέβαινε καὶ μὲ τοὺς ἀποστόλους - ὑπέστρεφον ἐκ προσώπου τοῦ συνεδρίου χαίροντες, ὅτι κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ ἀτιμασθῆναι (Πραξ. 5, 41).

Κι ἐνῶ οὔτ' ἓνα τοῖχο δὲν μπορεῖ νὰ χτίσει κανεὶς μὲ πέτρες καὶ ἀσβέστη ὅταν καταδιώκεται, οἱ ἀπόστολοι ἔχτιζαν τὴν Ἐκκλησία σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη ὑποφέροντας διωγμούς, φυλακίσεις, ἐξορίες καὶ μαρτυρικοὺς θανάτους. Καὶ δὲν τὴν ἔχτιζαν μὲ πέτρες, ἀλλὰ μὲ ψυχές, πράγμα πολὺ δυσκολότερο. Γιατὶ δὲν εἶναι τὸ ἴδιο νὰ χτίζεις ἓνα τοῖχο μὲ τὸ νὰ πείθεις διεφθαρμένες ψυχές ν' ἀλλάζουν τρόπο ζωῆς, νὰ ἐγκαταλείπουν τὴ δαιμονικὴ μανία τους καὶ ν' ἀκολουθοῦν τὴ ζωὴ τῆς ἀρετῆς.

Τὸ κατόρθωσαν ὅμως αὐτό, γιατί εἶχαν μαζί τους τὴν ἀκαταμάχητη δύναμη τοῦ Κυρίου, ποῦ εἶχε προφητέψει: Οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς» (Ματθ. 16, 18).

Συλλογίσου πόσοι τύραννοι πολέμησαν τὴν Ἐκκλησία καὶ πόσους φοβεροὺς διωγμοὺς ξεσήκωσαν ἐναντίον της... Ὁ Αὐγουστος, ὁ Τιβέριος, ὁ Γάιος, ὁ Νέρων, ὁ Βεσπασιανός, ὁ Τίτος καὶ ὅλοι οἱ διάδοχοί τους μέχρι τὸ Μέγα Κωνσταντῖνο, ὅλοι ἦσαν εἰδωλολάτρεις. Καὶ ὅλοι - ἄλλος ἡπότερα, ἄλλος σκληρότερα - πολεμοῦσαν τὴν Ἐκκλησία. Τὴν πολεμοῦσαν ὅλοι. Κι ἂν μερικοὶ δὲν ξεσήκωναν οἱ ἴδιοι διωγμούς, ὅμως ἡ προσήλωσή τους στὴν εἰδωλολατρία ὑποκινοῦσε στὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας ὅσους ἤθελαν νὰ τοὺς κολακέψουν.

Παρόλα αὐτά, τὰ κακόβουλα σχέδια καὶ οἱ ἐπιθέσεις τῶν εἰδωλολατρῶν διαλύθηκαν σὰν ἴστοι ἀράχνης, σκορπίστηκαν σὰν σκόνη, ἐξαφανίστηκαν σὰν καπνός. Ἀλλὰ καὶ ὅσα σχεδίαζαν ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας, ἐγιναν ἀφορμὴ νὰ προκύψει μεγάλη ὠφέλεια στοὺς χριστιανούς. Γιατὶ δημιούργησαν τίς χορεῖες τῶν μαρτύρων, ποῦ ἀποτελοῦν τὸ θησαυρό, τοὺς στύλους, τοὺς πύργους τῆς Ἐκκλησίας.

Βλέπεις λοιπὸν τὴ θαυμαστὴ ἐκπλήρωσι τῆς προφητείας; Πραγματικὰ «πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς». Ἀπὸ τὰ παρελθόντα ὅμως, πίστευε καὶ γιὰ τὰ μέλλοντα. Καὶ στὸ μέλλον

κανείς δὲν θὰ μπορέσει νὰ νικήσει τὴν Ἐκκλησία. Γιατὶ ἂν δὲν κατόρθωσαν νὰ τὴ συντρίψουν ὅταν ἀριθμοῦσε λίγα μέλη, ὅταν ἡ διδασκαλία της φαινόταν καινούρια καὶ παράξενη, ὅταν τόσο φοβεροὶ πόλεμοι καὶ τόσο πολλοὶ διωγμοὶ ἀπὸ παντοῦ ξεσηκώνονταν ἐναντίον της, πολὺ περισσότερο δὲν θὰ μπορέσουν νὰ τὴ βλάψουν τώρα, ποὺ κυριάρχησε σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη, ποὺ κυρίεψε ὅλα τὰ ἔθνη καὶ ποὺ ἐξαφάνισε τοὺς βωμοὺς καὶ τὰ εἶδωλα, τὶς γιορτὲς καὶ τὶς τελετές, τὸν καπνὸ καὶ τὴν τσίκνα τῶν αἰσχυρῶν θυσιῶν.

Πῶς πέτυχαν οἱ ἀπόστολοι ἓνα τόσο μεγάλο, ἓνα τόσο σπουδαῖο κατόρθωμα, ἔπειτα ἀπὸ τόσα ἐμπόδια; Ἀσφαλῶς μὲ τὴ θεϊκὴ καὶ ἀκαταμάχητη δύναμη Ἐκείνου, ποὺ προφήτεψε τὴ δημιουργία καὶ τὸ θρίαμβο τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸ κανείς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἀρνηθεῖ, ἐκτὸς κι ἂν εἶναι ἀνόητος καὶ ἐντελῶς ἀνίκανος νὰ σκέφτεται.

http://users.uoa.gr/~nektar/orthodoxy/paterikon/iwannhs_xrysostomos_8riambos_ths_ekklhsias.htm